

РОБОЧІ БУДНІ РЯТУВАЛЬНИКІВ

Гул сирени, хвилина на збори – і стрімголов, у полум'я. Таким є тривожний робочий виїзд хлопців із пожежної охорони. Попри невисоку зарплату і стару техніку, вони готові ризикувати своїм життям кожної миті. Усе – задля порятунку людей. Тому що вони справжні професіонали, які люблять і поважають свою роботу. Як останню краплю надії, їх чекають у трагічні хвилини надзвичайних ситуацій: чи то пожежа, чи то особлива аварійна ситуація десь на дорозі або на виробництві. Їх називають пожежниками, вогнеборцями та рятувальниками, але мало хто знає про особливості їх професійної діяльності та специфіку роботи кожного з них.

Отож, щоб дізнатися, з чого складаються робочі будні рятувальників, ми побували у Зарічненській ДПРЧ-13, де заступник начальника пожежно-рятувальної частини – капітан служби цивільного захисту Віктор Харковець люб'язно погодився розповісти нам подробиці та деякі нюанси в роботі пожежників, про які широкому загалу невідомо.

- Бойовий розрахунок ДПРЧ-13 налічує два пожежних автомобілі – основний і резервний, - розповідає Віктор. - Відповідно, працює підрозділ позмінно, у чотири караули. Кожна робоча зміна триває рівно добу, тож хлопці по черзі заступають в караул через кожні три доби. Зміна складається із чотирьох осіб: начальника

місця виникнення події (адреса), село, вулиця, номер будинку, вказуючи якимось конкретне місце поблизу (біля школи, клубу, церкви, магазину тощо) номер телефону заявника, його прізвище, ім'я та побатькові та інше. Тобто, той, хто прийняв тривожний дзвінок, має дізнатися якомога більше інформації для того, щоб більш оперативно зорієнтуватися по прибутті на місце події. За хвилину після надходження сигналу «Тривога» караул, в повному бойовому спорядженні, зобов'язаний виїхати з боксу. А на його місце прибуває оповіщений резервний караул, який продовжує чергування в частині. На його збори та прибуття в підрозділ дається півгодини. Так передбачено правилами. За цей проміжок часу трапляється, що

При задимленості, в приміщення йде ланка у складі не менше трьох вогнеборців, а четвертий – водій координує їхні дії та розраховує повітря в кисневих балонах пожежних. З'єднані гнучким тросом, ланка ходить, шукає людей – як правило, дорослі, рятуючись від вогню та чадного газу, знаходяться десь ближче до дверей чи вікон – куди встигають доповзти, діти, навпаки, – ховаються, з ляку, десь у шафу чи під ліжко... Якщо на місці пожежі є газовий балон, то спочатку охолоджуємо його водяним стволом, затим виносимо у безпечне місце. Витративши запас води, частина караулу з водієм автоцистерни їдуть на дозуправку на найближче водне джерело, а частина залишається на місці пожежі. Часом, коли пожежа масш-

131, досить старі, тож їх по наших дорогах не дуже розженеш, особливо по шосейці. Та все ж, наші водії умудряються їхати і 85 км/год, і навіть більше, адже пожежа зволікань не терпить. Не відповідають дійсності і непоодинокі заяви про те, що ми приїхали без води. Треба розуміти, що при гасінні вогню води в автоцистерні вистачає на кілька хвилин, тому часто в людей складається таке оманливе враження. У нас завжди цистерни повні.

- Окрім пожеж, ще які тривожні виклики бувають у службі рятувальників?

- Ситуації різні трапляються. Буває, що просять кота з дерева зняти, було, що й корову з каналізаційного люка рятувальники доставали, також не раз утопленників з водою вилучували, автомобілі витягали з кювету чи з снігового замету та багато інших. Ось нещодавно кубло шершнів в одній оселі довелось знешкодувати. Бувають і позаштатні моменти - у сильні морози, трапляється, що техніка і обладнання не витримує і ламається чи вода замерзає у шлангах. На жаль, мають місце, часом, і хибні виклики, на які мусимо виїжджати, що особливо неприємно, адже у цей самий час хтось, дійсно, може потребувати нашої допомоги.

- А якісь неординарні випадки можете пригадати зі служби?

- Пам'ятаю, був випадок, коли один нетверезий власник підпалив свій сарай, а коли прибули пожежники то

караулу, водія і двох пожежників. Кожний караул прибуває на чергування о 8.45годин ранку. До 9.00 год. вони мають переодягтися, перевірити спорядження, техніку. Також караул, який здає вахту, доповідає про всі події, які сталися за час чергування та котрі можуть бути потрібними новій зміні. Рівно о 9.00 год здійснюється розвод: караул, який приймає зміну, вишиковується навпроти того, що її здає. Під час цього для рятувальників керівництво підрозділу проводить короткий інструктаж та своєрідну «політінформацію», затим начальники караулів заповнюють відповідні документи – прийом-здача чергування. Далі нова зміна заступає на вахту і для неї починаються теоретичні та практичні заняття. Це - вивчення нормативних документів, перевірка пожежно-технічного обладнання, відпрацювання нормативів із спеціальної фізичної підготовки, написання різних конспектів, догляд техніки, господарські роботи тощо – у нас навіть якщо нема викликів, то хлопці не сплять і не сидять без діла, як дехто, може, думає. Та найголовніше в нашій роботі все ж лишаються тривожні виклики.

- Розкажіть про дії караулу у разі надходження повідомлення про пожежу?

- Оскільки посади диспетчера у штаті підрозділу нема – хтось із членів караулу (зазвичай, це водій) зобов'язаний наглядати за пунктом зв'язку та слухати телефон. Коли надходить тривожний дзвінок, стартує так званий процес розвідки, який включає визначення

хтось з людей повторно телефонує про дану пожежу, а підняти слухавку нікому, бо основний караул вже виїхав, а резервний ще не прибув. То люди, не відаючи того, буває, в чергову частину поліції телефонують, мовляв, підіть пожежників розбудіть...Виїхавши по тривозі, ми в дорозі ще раз зв'язуємося з тим, хто телефонував, уточнюємо дані по пожежі та просимо, щоб хтось зустрів нас в селі та показав найкоротшу дорогу до місця події, щоб ми не блукали по різних вуличках чи провулках. Так само ми зв'язуємось і з сільським головою, щоб він теж уточнив та оцінив надзвичайну ситуацію. Адже, нерідко люди, в паніці, не зовсім об'єктивно надають інформацію про пожежу. І буває, що, при незначних загоряннях, громадяни чи місцеві пожежні команди, які наразі є у Боровій, Дібрівську, Локниці та Кухітській Волі, самі справляються з вогнем. Ще, по ходу слідування, по спеціальних картах-планшетах (такі є на кожне село) караул дивиться, де є найближче водне джерело (річка, ставок, озеро, канава), щоб, при потребі, дозаправитися водою. Також телефонуємо в РЕМ, щоб вони тимчасово відключили в даному селі чи конкретному місці світло, не дивлячись, що там горить житловий будинок або сарай – так ми і себе перестраховуємо, і тамтешніх жителів. Прибувши на місце пожежі, відразу розпитуємо, чи є в приміщенні люди, чи є там газовий балон або якийсь інше підвищене джерело небезпеки, щоб караул про це знав. Розгорнувшись, одночасно йде гасіння пожежі і рятування людей, якщо вони там є.

табна і одного автомобіля недостатньо – в межах смт Зарічне та прилеглих до нього сіл - залучаємо і резервний караул. В таких випадках телефонуємо в пожежну команду держлісгоспу, щоб, в разі чого, підстрахували нас і були напоготові. Адже район не може залишатися без пожежної команди...Загасивши пожежу, далі збираєм інформацію про об'єкт – що згоріло, що пошкоджено, у кого, яка площа, визначаєм попередні збитки та причину пожежі. Затим згортаємо пожежно-технічне обладнання та повертаємось в розташування частини. Дорогою заправляємо автомобіль знову водою, пальним і ставимо в бокс. І далі на місці вже оформляємо всі необхідні документи, підраховуємо витрати пального, просушуєм пожежні рукави, одяг тощо.

- А як веде себе місцеве населення на пожежі?

- По-різному, і дивлячись де. В одних селах люди дружно збігаються і гуртом допомагають нам гасити пожежу водою з відер, зараз нерідко і помпи розгортають. А в деяких – постоять, подивляться, ще й дії пожежних коментують... Звичайно, коли пожежа – час іде на секунди, люди, в паніці, цього не помічають і починають іноді докоряти, що ми довго їхали. На такі закиди стараємось не реагувати, щоб не ускладнювати ситуацію. Хоча, заради справедливості, варто зазначити, що в нас час з моменту виїзду на виклик до прибуття на місце фіксується на аудіозапис. Ще, напевно, не зайвим буде зазначити, що обидва наші пожежні автомобілі – основний і резервний на базі ЗІЛ-

а коли прибули пожежники, то він наставив на них заряджену рушницю і заявив, щоб не сміли гасити, бо вистрелить, мовляв, хай горить. Тож, вогнеборцям нічого не залишалось, як мовчки спостерігати за пожежею. Було й таке...

- Будь-яка пожежа - це певний ризик і стрес для рятувальників, як вдається відходити після надзвичайної події і далі нести свою службу?

- Звісно, професія пожежника-рятувальника пов'язана з ризиком, коли працюємо на пожежі, бо ж у будь-який момент зверху може впасти стеля чи якась балка, можна запросто обгоріти чи надихатись диму, або може рвонуть той же газовий балон, але такою вже є наша робота. Тому, у підрозділі, де ми проводимо всі 24 години, стараємось створити собі більш-менш комфортні умови для несення служби – маємо кімнату відпочинку з ліжками, телевізор, комп'ютери з Інтернетом, кухню, де готуємо собі їсти. У планах - облаштувати тут і кімнату психологічного розвантаження для особового складу.

Ось так, попри всі труднощі, працюють віддані своїй роботі бійці ДПРЧ-13. Отож, побувавши в пожежній частині й познайомившись з усіма нюансами служби рятувальників, можна зробити висновок, що пожежник – радше поклик душі. Адже ця професія вимагає не лише хоробрості, але й готовності будь-якої миті віддати своє життя за інших.

Сергій ТИШКОВЕЦЬ